

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea“ (4 pag.) 120 Lei pe an.
„Foala Interes.“ (4 pag.) 80 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 170 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat“, fără alt adaus la plată.

Foale pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 400 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 400 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoara).

Glas german

despre îmbunătățirea banului românesc, — și încă ceva!

În foala germană „Tägliche Rundschau“ din Berlin, foale scrisă de pricepuți în treburi de umblarea banilor și a prețurilor în lume, — s'a tipărit de curând judecata unui pricepător asupra creșterii în preț a Leului românesc.

Scriitorul neamș spune, că creșterea cu aproape 40 la sută, a Leului românesc, își are de data asta un temelu adevărat, și nu e numai joc de-al speculatorilor. Urcarea e urmarea *îmbunătățirii celei aievea, a întregii vieți economice* din țară. A crescut, spune el, rodul pământului în țară, dovedind că împărțirea moșilor nu a dus la o scădere a rodului, după cum se temea multă lume.

Industria petrolului a sporit și ea mereu; tot așa industria *lemnului*; statul a ajuns să facă rindulă privitor la datorile țării în afară (în alte state), plătiind la vreme ratele ajunse de plată; asemenea datorile din lăuntru țării; cum-păna între aducerea de mărfuri din afară, față de cele trimise în afară, a ajuns a trage în partea țării, adică: se trimite mai mult în afară decât se aduce, de unde urmează că vin în țară mai mulți bani pe ce noi vindem, decât se duc pentru ce cumpărăm.

Toate acestea arată, că mersul vieții economice se desvoltă în bine, — iar asta face străinătatea să primească cu tot mai multă încredere banul țării.

De încheiere, scriitorul spune, că schimbul de păreri între solii români și cei ai piețelor de bani engleze și americane, pentru ca țara să ajungă la un împrumut mai mare pentru întâmpinarea multor nevoi ce mai sunt în țară (ca trenurile, având trebuință de șine multe și de traverse, pentru a întări drumul lor și a face astfel mai ușor negoțul repede), — e pe cale bună. Se crede că țara va capăta împrumutul, fiindcă creditul ei a sporit.

Atâta spune scriitorul gazetei germane. Noi înțelegem că e așa. Având bani la îndemână, statul ajunge ușor a avea „credit“ (credință) în afară. Dar mai știm și aceea, că guvernul, ca să ajungă la acești bani, s'au prefăcut în simple *teascuri de stors banii* din punga locuitorilor, — dar nu din a tuturor la fel, ci pe unii strângându-i în teascul dărilor de ples-

nesc, iar pe alții lăsându-i domoli de tot... Și cine-s cei apăsați de săcrape de teascul guvernului? Mărrea mulțime: țărâimea, meseriașii, cari sunt aproape turtiți de dări, — dar marii industriași, *Fabricatele și Intreprinderile cele uriașe și Negoțul cel Mare*, — acelea nu-s nici pe a treia parte așa apăsați și strinși! Așa acelea saltă și se veselesc, în vreme ce noi, mulțimea, gemem și ne sufocăm!...

Asta e partea dureroasă a știrii bune ce ni-o dă gazeta germană: Creditul țării s'a îndreptat mult, dar prin măsuri foarte nedrepte pentru cetățenii săi de felurite trepte!

Cele 4 clopote prețioase

ale Catedralei ortodoxe rom. din Cluj, s'au sfințit Duminica trecută cu paradă mare. Lumă foarte multă din Cluj și jur. Au slujit trei Episcopi: *Ioan* al Clujului, *Giorogariu* al Orăștiei și *Stroia* ep. militar. A cântat corul Episcopiei ortodoxe și *Corul Bisericii gr. catolice* (unite) spre bucuria tuturor. A fost de față și d. Ministrul *Goga*. S'au rostit vorbiri pline de mândrie, că a ajutat Dzeu Românilor a-și înălța în inima Clujului cea mai frumoasă biserică-catedrală ce o are Ardealul!

O bucurie, ce ne scapă.

Zina de 10 Maiu era să fie sărbătoare în acest an mai frumos ca oricând...

Dar iată, pe neașteptate vine din București știrea, că sărbarea nu va avea loc în felul cum se plănuise și cum se dorea de toate inimile românești, — nici parada militară obișnuită nu va mai avea loc. — Totul se reduce la atât: Sfatul Țării se va aduna, va ține o ședință sărbătorească, implinindu-se acum 50 de ani dela războiul de neatârner; Trupele vor fi înșiruite, pe străzi până la casa Statului Țării; în biserici se vor ține slujbe de mulțumită lui Dzeu pentru ocrotirea ce a dat-o neamului nostru în războiul de acum 50 de ani și în cel de acum 10 ani; rugăciuni pentru sufletul Regelui Carol care a condus războiul Neatârnerii și pentru sănătatea Regelui Ferdinand, care a condus războiul Intregirii Neamului...

Și se vor rosti vorbiri, arătând tineretului și tot poporul, marea însămnătate a faptelor istorice ce se sărbează, mărșă a acestei zile.

O nouă călătorie la Ierusalim

După călătoria la Ierusalim înainte cu un an și 1/2, făcută de I. Pr. Sfințitul Metropolit al Ardealului *N. Bălan*, de care au avut bun folos sufletec acei ce l'au urmat, — aflăm că în curând se va face o nouă călătorie la Locurile Sfinte.

De data asta va merge I. Preasfințitul Arhiepiscop *Garie* de la Chișinău cu tinerii clerici cari sfârșesc seminarul teologic și cu alți credincioși ce se vor alătura lor.

Aflăm că și I. Pr. Sfințitul Patriarh *Miron Cristea* vrea să plece în capul altei cete de închinători evlavioși, dela București, la aceleași Locuri Sfinte, — că multe vezi și înveți într'asa o călătorie.

Câți vagabonzi

s'au aflat că sunt în țară?

Făcându-se numărarea locuitorilor și cerându-se flecăruia să arate, pe temel de ce dovezi stă în țară?, de e cetățean ori e supus străin?, ce hârtii-dovezi are, dacă e străin?

Și s'a aflat, că peste un *million* de străini, aproape toți Jidani, trăesc azi în țară fără să aibă nici o dovadă că au intrat pe cale legală și fără să aibă un pașaport, sau o dovadă de cetățenie ceva, ci-s așa *vagabonzi pământului*, cari șed aci cât vreau, fac ce vreau, înșală cât pot și când să i cauți cine-s, să-i chemi la răspundere, pier, tot pe căle ascunse pe cari au venit!

Pentru ei *țările n'au hotare*, legile nu-i obligă, ei sunt un fel de „olei“ ce plutește pe deasupra apei (a mulțimii celorlalte popoare)...

Să vedem acum ce va face cu aceștia Ministerul de Interac. Și vom mai vorbi.

De ce le place Ungurilor să se înșele ei pe ei?

Iacă un lucru pe care nu-l pricepem, — sau îl pricepem prea bine.

Nu pricepem de ce vreau ei să se arate mai mulți decât sunt aievea, și pentru ca s'o ajungă asta, se fac luntre-punte ca Jidanii din Ardeal, Bănat și Crișana, să se scrie la numărarea locuitorilor, ca — Unguri!

La ce bun? Cred ungarul că Jidanii ce să scriu „unguri“ sunt de fapt Unguri, și sporesc

neamul maghiar? Ce înșelătorie de sine! Aci nu-l pricepem pe concetățenii noștri maghiari.

Și totuși îl înțelegem foarte bine privind în gândul lor ascuns: Ei vreau să se arate colo pe la Liga Minciunilor (zisă Naștionilor), că-s mulți foarte în Ardeal și astfel au drept a-și cere pentru neamul lor maghiar „drepturi“ largi, că-s „naștione numeroasă“ în România! Adecă să se mintă pe sine și să mintă pe alții!...

De aceea nu le-a plăcut că întrebarea Ministerului e pusă verde, deschis: *din ce neam te tragi, tu care ești numărât?* Și la această întrebare evreul nu putea răspunde: Mă trag din „*neamul maghiar*“, căci vine la pedeapsă pentru dare de răspunsuri false (mincinoase).

De aceea e mare supărare între unguri, că această numărătoare va limpezii mult adevărul: Câți unguri are țara, și câți Jidani, — și alte neamuri? Iar lor le mai place să se afle Unguri mulți și Jidani puțini!... Asta plăcea și Jidanilor, ca să nu se vadă curat numărul lor adevărat, căci prea s'ar vedea bine primejdia pentru țară, pe urma cutropirii ei de către Jidani!

Vom vedea intrucât numărătorea a reușit să limpezescă acest lucru.

Sărăcuțele religiuni „minoritare“ din România!

— Din sălbatica Românie. —

S'au mișcat inimile catolicilor din America, de starea „jalnică“ în care gem catolicii din România, și ale baptiștilor din America pentru cel din România, dar mai ales a Jidanilor americani pentru „apăsarea“ care-i sufoacă pe Jidani din România... Și s'au pus câțiva preoți și mireni de-al acelora și cu un Rabbi, și au întocmit o îndușetoare Scrisoare către M. S. Regina României, în care o roagă, să întrebuițeze înăruirea Sa regală „*în folosul religiunilor minoritare*“ — „*cari sufăr de pe urma tratamentelor brutale*“ (: adecă a purtării stăpânirii, ca și cum te porți cu animalele!)

„Protest (cuvânt de nemulțămire) deosebit, e ridicat împotriva guvernului român, pentru purtarea sa cu Ungurii, Sașii și Evreii! Și îi spun Reginei României (care adevărat că nu știe de aceste lucruri nimic) că credincioșii ce se țin de biserică

baptistă, evreiască (de ce nu v'afi pus voi întâi, piștrulilor, că tot glasul vostru e care răsună din toată Scrisoarea I), credincioși deși bisericii luterane, presbiteriane (cari în România *nici nu se află*), romano-catolice și unitare, — sunt în deosebi și ca singuratici, hărțuți, tulburați („afecțați”).

Și au iscălit Scrisoarea-plângere câte-un preot al acelor religii, apoi credincioși ai lor, până la 30.000 de lei, cari cer întreprinderea M. S. Reginei!

De ne-ar auzi glasul, i-am ruga pe sfătoșii iscălitori, cari cetesc în stele, să ne arate și nouă un „presbiterian” cărnă stăpânirea românească i-a mușcat o ureche, sau un sas sau un ungar sau mai ales un evreu?

În numărul nostru 16 scriam despre „Cine ne hulește în străinditate?” și arătam, cum statul Român cheltuește 8 milioane pe an, cu un Episcop unitar din Cluj și curtea sa, și cu 5 protopopi și 113 preoți, pentru abia 69.000 de credincioși (cât 2 protopoplate române slabe), pe când pentru 2 protopoplate românești, nu cheltuește nici 2 milioane pe an. Episcopul lor are plată ca și ori-care Episcop român. Totuși Unitarii americani scriu carte cu litere de sânge către Regina României, că unitarii din România sunt strănși de gât de barbara stăpânire românească!

Și așa i și cu celelalte confesiuni minoritare. *Ele au mai bine ca confesiunea ortodoxă a neamului românesc stăpânitor în stat!*, — totuși își rânjesc dinții lor creștinești, asupra acestui stat, numai pentru-că e românească și e ortodoxă.

E o obrăznicie și o ticăloșie Scrisoarea adresată Reginei noastre de dușmanii veninoși din America, ai neamului și ai țării noastre, — puși la cale de viclenia iudevească și fățărnicia baptistă!

Ziarul românesc „America” luând știri de acea Scrisoare, era bine s'o însoțească de o desmințire hotărâtă, — ca nu cumva cetitorii săi români, să creadă că cele spuse de acei ponegritori în Scrisoarea către Regina noastră, ar fi adevărate. Așa cum „America” dă cuprinsul „Petiției către Regina Maria”, lasă pe cetitori să creadă că poate fi adevărat ce se spune în acea „Petiție”.

Din Basarabia.

Răspuns la o desmințire.

În numărul nostru 14 am tipărit scrisoarea unui pretin al foilor noastre despre ce a văzut, mult bine, dar și ceva rău, în comuna Pahocenii din jud. Tighina. Ne-a venit răspuns dela d. Președinte al Cercului Cultural, P. Vișnevschi (care e și Directorul Școlael, și ca atare cunoaște bine satul în care trăiește și de care vorbește), spunând că vestitorul nostru a văzut rău ce a văzut, că în satul din vorbă nu este nici o crăsmă!, așadar nici n'a putut vedea vre-un om sau fe-

mea leșind din crăsmă... Ne-am bucurat de așa sat și am publicat.

— Acum primim dela vestitorul nostru o dovadă, adevărată scrisă și iscălită de Primăria din Pahocenii, iscălit de d. D. Plămădeală, primar, că în acel sat sunt de fapt două crăsmă, una de rachiu, una de vin.

N'are mare însemnătate. Rugăm totuși pe cei ce ne scriu, să ne scrie numai lucruri adevărate, căci desmințiri de acestea, nu ne sunt plăcute.

Pacea lumii

e tulburată și în Maroco și în China.

În Maroco răscolății se pregătiseră de vreme și cu răgaz, ca să iee, de-odată cu venirea primăverii, de nou lupta împotriva stăpânirii Spaniole.

Armatele de pază spaniole, fi-rește, au simțit pregătirile, — și ele n'au stat pe loc. S'au pregătit și ele. Și-au adus întăriri, în tăcere.

Când acum se făcu vreme bună peste țară, răscolății marocani s'au ridicat să alunge pe Spanioli din țara lor.

Dar telegramele mai noi vestesc, că trupele spaniole au răspuns la atacuri cu putere. Lupta se desfășoară în folosul spaniolilor și cu înfrângeri pentru răscolății marocani.

Comisii de impunere

— foarte brave!

Dacă toate Comisiile de impunere (de punerea dărilor) vor fi așa de „brave”, ca cea care lucrează în Orăștie la crolirea dărilor de case apoi Ministrul de finanțe poate privi foarte fericit în viitor, la Dunărea de bani ce are să se răverse în vistieria peste care paznic este!

Comisia dela Orăștie se uită la om și la casa lui, și dacă legea zice: *socoți asta și asta, și socotind îl lese, de pildă, dare de o mlie de Lei, — ea zice: Aș! Fieacurii! Cine se mai uită după „lege” în țara asta! Scriitorule, pune acolo 4000!*

Într'adevăr, avem sub ochii noștri prețul, unde legea poruncește a priat, fără putință de tălmăcit și ocolit, că are să pună o dare de 2100 Lei, și brava comisie a pus darea tocmai 8000! De 4 ori cât o îndreptățea legea!

Ministerul de Finanțe să comande de pe acum vre-o 2 vagoane de medallii de „bravură pe câmpul de luptă contra cetățenilor, prin punerea de dări cari să-l învețe minte”, — că are cui le da și pentru ce le da!

Cele ce se întâmplă la Orăștie, — și negreșit așa va fi pretatîndea, — sunt o grozavă dovadă despre felul, cum guvernul și a perdat mintea, și din ocrotitor al legilor și din aplicător drept al aceluia, s'a prefăcut într-o companie uriașă de jefuire a cetățenilor, răsfirată peste toată țara, în formă de Comisii de Impunere.

Nu mai găsești om care să nu vorbească cu cel mai mare desgust de felul cu totulul fără minte, — căci fără de lege este din temelie, — cum lucrează aceste comisii de impunere! Ele se întrec în a călca legea și a amărî până în suflet pe cetățeni, — rîzînd de suferințele și de amarul lor!

În numărul viitor vom vorbi mai pe larg și cu pilde despre „munca” acestor comisii. Nu se mai poate tăcea, căci lumea e, și la sate și la orașe, foarte revoltată de ce se face! Este de adreptal ducerea la saapă de lemn și împingerea în ruină a cetățenilor, chiar și a celor mai buni și muncitori!

„Din biserică vrem să facem

casă de lumină la tot satul.”

Foala noastră nu se mestecă în mișcările confesionale (de credință) dintre frații noștri ortodocși și uniți. Țină-se Românul de ori-care din cele 2 biserici, cari amândouă românești sunt, — să fie numai bun Român și apărător național, și noi ne bucurăm de el.

Azi totuși ne vedem îndemnați a scoate la iveală un lucru interesant și mișcător, dintr'o comună mestecată cu Români ortodocși și uniți. E vorba de întâmplarea din comuna Șolmuș (pe Târnavă). Acum o sută de ani o parte, mai mică, din Românii de acolo, cari erau toți de-o lege, au trecut la uniți, făcându-și și o bisericuță după puterile lor, mai mult o casă de rugăciuni, fără turn, din lemn, căci n'aveau putere mai mare.

Biserica fraților uniți a rămas cam în aceeași stare, în vreme ce frații lor ortodocși au o biserică mare și frumoasă.

Oamenii cu inimi curate, Românii din Șolmuș nu se simțeau bine așa rupți în două și nu numai între popor, dar și între conducătorii celor două biserici se simțea dorința de a se aduna iară într'o singură turmă.

De curând a murit preotul ortodox. S'a pus poporul pe sfătuit și s'au sfătuit așa: alegeți voi ortodocșii de preot al satului întreg pe preotul nostru unit și noi ne întoarcem, cu el cu tot, iară la legea de demult, să fim iară una.

Și ortodocșii așa au făcut. Au ales de preot al lor pe preotul greco-catolic, urmând să vie după el și parohienii săi.

E foarte interesantă, chiar mișcătoare pentru simțămintele sale curate, scrisoarea pe care 25 de capi de familie uniți, o scriu pentru revenirea lor la biserică din care au plecat părinții lor acum o sută de ani. Ei spun:

„venim la biserică veche cu muierile și cu copiii noștri, cu biserică și cu averea ei. Iar biserică unită vrem s'o locuim casă de lumină la tot satul...” — adică s'o prefacă în Casă de cetire, cu fântână fermecată cu izvor de luminare sufletească în ea!

Ce frumos oglindește această

vorba sufletul bun al poporului nostru!

De și l'ar putea duce la îndeplinire, Românii din Șolmuș ar rămânea de frumoasă pomenire. Cei ce s'au întors dela biserică unită la cea din care plecaseră părinții lor, o fac cu atâta cavilință și bun simț: ei nu și hulesc bisericuța veche în care s'au închinat lui Dumnezeu până ieri, nu cer dărâmarea ei, ci prefăcerea ei din altar de închinare religioasă, în vatră luminoasă pentru tot poporul, rămânând tot așa un loc sfânt și de folos sufletelor, doar că nu mai mult la o mână de oameni pușni, ci la tot satul! Pentru închinare lui Dumnezeu ei vor merge acum cu toții în biserică cea mare, încăpătoare, iar pentru luminarea sufletească prin cetiri alése, vor veni iară cu toții în biserică prefăcută în Casă de cetire.

Așa ar voi poporul. Dar e întrebare de se va ajunge la acest sfârșit, căci mai mari biserici unite se silesc a-i opri dela trecere la ortodocși. Noi am voit numai să arătăm ce frumos își închipuiau românii uniți din Șolmuș, să și facă întoarcerea la frații părașiți acum 100 de ani.

Invățător cerșitor pe străzile Orăștiei...

Azi în 3 Mai, am întâlnit pe străzile Orăștiei un fost invățător, din comuna Vaidei (județul Hunedoara), cerșind milă dela trecători.

Din scrisorile ce ni le-a arătat să vedea, că este de 63 ani, bolnav, fără penzie, deși a muncit ca invățător 22 de ani, învățând carte pe copiii neamului nostru.

A fost alungat din școală de către guvernul unguresc, pentru-că nu știa mai bine limba ungurească. În țara nouă, România, bietul invățător, nu s'a mai putut face invățător, fiindcă nu l mai slujeau puterile trupesti, și anii.

Ca să nu ajungă muritor de foame, a făcut cerere în toate părțile, ca să i se dea o penzie, fie cât de mică, sau un ajutor cu care să și poată alunga tristețea zilelor de slăbiciune în care a ajuns. Dar glasul lui n'a găsit ascultare nicăiri.

Toată lumea știe, că din câte legi avem, cea mai rea și mai nedreaptă, este legea penziilor. E de adreptul jalnic să vezi generali din bătrâni, cu o penzie cu mult mai mică ca a unui căpitan pensionat mai nou, (fiecare după plata ce o avea la pensionare).

Toate guvernele de după războiu, par-că și-au uitat cu totul de datorințele ce le au față de pensionarii țării.

În starea grozavă în care se află invățătorul amintit mai sus, mai sunt și alții. Chiar aci în Orăștie este un invățător de 80 ani, care nu primște decât un ajutor de ris.

Dar cine sunt chemați, să vină în ajutorul acestor nepăstuiți ai

tuturor guvernelor și parlamentari-
lor noștri de până acum?

Cei dintâi sunt domnii deputați,
aleși și cu votul acestor năcăjiți...

Ei ar trebui să atragă luarea
aminte a guvernului, că aci e ceva
de îndreptat!

N. Cr.

Dela

Societatea „Principele Mircea” — Dispensarul din Orăștie. —

În ziua de Florii au chetat (adunat
prin oraș) pentru Fondul societății ur-
mătoare d-șoare: Stela Păcurar și Geni
Oprean 880 Lei, Melania Oprean și
Aurora Păcurar 513 Lei, Valeria Secul
și Leni Spudercu 388 Lei, Ichi Vlad și
Dorica Herlea 128 Lei, Elena Silian
105 Lei. — Total Lei 2014.

Meicuri înainte de Paști s'au îm-
părțit la 47 copii săraci înscriși la Dis-
pensar, rochițe, cămășuțe, scutece, cărpe
căițe etc. dăruite de doamnele: Elisa-
veta Proclinkievici 1 rochiță, Hermina
Mihuleț 8 cămășuțe brodate de elevele
școlii secundare, Veturia Magearu 1
scutec, 1 p. clorapl, Mărioara Dr. Deac
2 scutece și o pelerină, Mărioara Dr.
Solomon 1 rochiță, Anuța Dr. Vlad 3
rochițe, Florica Romoșan 3 rochițe,
Aurora Dr. Dobo 2 rochițe, Hedwiga
Dr. Măntean 3 fețe de perină, Vighi
Dr. Orbonș 6 scutece, o manta și că-
ciuliță, Elvira Stanciu 1 rochiță, Roma
Pop 1 rochiță, Maria Mosora 1 rochiță,
Veturia Păcurar 1 rochiță și cărpă,
Maria Linceth 1 căiță, 1 kgr. zahăr și
1 kgr. grls. Aurora Dr. David o ja-
chetă tricotată, o cămășuță și un scu-
tec, Leni Herța 3 căciulițe, Cornelia
Orădină 3 rochițe, Paraschiva Spudercu
10 buc. săpun, Valeria Damian 2 ro-
chițe și o cărpă, Ana Ienea 1 rochiță,
Leniți Ciumaș 1 rochiță, Maria Moța
o căciuliță și 3 perechi ghele.

Dna Florica Romoșan și-a răscum-
părat felicitările de ziua numelui cu
200 Lei, din care sumă s'a cumpărat
stofă pt. 5 rochițe.

Dna Medi Heller a dăruit 200 Lei
din cari s'au cumpărat 2 scutece și 2
căciulițe.

D-nul George Lazar tipograf și-a
răscumpărat felicitările de ziua ono-
mastică dăruind 100 Lei pentru fondul
societății.

Dela pretura plasel am primit 660
ouă, adunate de pe sate de organele
preturel.

Aducem călduroase mulțumite și pe
calea aceasta tuturor dăruitorilor și
binevoitorilor acestei Societăți.

Orăștie, la 2 Mai 1927.

Mărioara Dr. Solomon Mărioara Dr. Deac
cassioră. presidentă.

NOUȚĂȚI

Concert mult promițător pre-
gătește dl prof. de cântări dela Li-
ceul Vlaicu din loc. N. Praștia cu corul
tinerimii dela acei Liceu, pe Duminecă
în 8 Mai seara, în sala dela
„Central”. Partea I stă din coruri
religioase. Partea II: coruri popo-
rale, sfârșind cu un duios „Poem”
despre „Regele Munților” Avram
Iancu, stând din cântece populare,
solo-sopran (dna Căp. Linceth) și
tenor (d. L. Cocora), înțelegute cu
cântece de flaut și sunet de tubă.

Venitul cerat e pentru Fondul
de zidire a bisericii ort. din loc.

Indemnăm tot poporul, să la
parte, alătura de meseriașii, ne-
gustorii și intelectuali noștri.

S'a întârziat alegerea dela Ca-
mera de Industrie și Comerț din
Sibiu. Întră în ea 10 membri ro-
mâni aleși și 8 de drept, 10 Sași
și 1 de drept, de tot 18 Români și
11 Sași. Așa mai merge.

Echipa „Teatrului Național”
din Cluj, sub conducerea D-lor
Neamtza Ottonel și Virgil Vasile-
scu, societari cl. I. va face un ter-
men din orașele din Ardeal și Ba-
nat cu piesa „Amicii Falși” de V.
Sardou, comedie în 4 acte, înde-
ajuns de bine cunoscută, pentru cu-
prinsul ei frumos și cu suflet să-
nătos. A doua piesă e „Un Erou”
comedie originală în 3 acte de N.
Kirilțescu, premiată de comitetul de
lectură al Teatrului Național din
Cluj. Amândouă, pline de frumuseți
morale și sufletești, se bucură de
interpretarea deosebită a fruntașilor
scenel clujene, împreună cu întregul
personal artistic al Teatrului
Național din Cluj. Aceste specta-
cole prețioase vor avea loc și în
orașul nostru în zilele de 10 și 11
Mai 1927. Stăruim către cărturarii
noștri din jur, să nu scape nici
dîșii prilejul a vedea un teatru
alevea plin de măestrie.

Generalul Berthelot vine și
în anul acesta să și vadă moșia ce
l a dăruit o statul român lângă Ha-
șeg. În 23 sosește la Arad, în 27
la moșia de lângă Hașeg. De aci,
peste un timp, va merge să vadă
Clujul. Consulul Franței din Cluj îl
pregătește o primire frumoasă ma-
relui fiu al țării sale și marelui ce-
tățean al României.

Dela Direcțiunea Liceului
„Aurel Vlaicu” din Orăștie. Se
aduce la cunoștința tuturor celor
interesați, că on. Minister prin de-
cizia No. 44210—1927 a hotărât, ca
înscrierea la examenul de bacala-
uret a elevilor respinși în sesiunile
trecute, să se facă la Inspectoratul
școlar Sibiu până la 1 Iunie 1927.
Cererea de înscriere trebuie să fie
însoțită de actul de naștere și cer-
tificatul de absolvire a cursului de
Liceu. Cererile neînsoțite de aceste
acte, nu se vor lua în considerare.
Aron Demian, Director.

„Universitatea Liberă” din
București, organizează, cu concu-
sul „Astru” din loc, o „Conferință”
în sala dela Central, Duminecă, 8
Mai, la ora 11 și jumătate. Va vorbi
dl M. Paleologu despre „Războiul
Independenței”. Intrarea liberă. Veni-
tul, pentru înființarea de biblio-
teci la sate.

Târgurile 'n țară umblă foarte
slab. Vitele și bucatele n'au căn-
tare. Nu s negustorii fiindcă nu s
banii. Iar și căși sunt, se dau cu
dobânzi mari, așa că negustorul
nu câștigă cu ei atâta, cât să poată
plăti cămătarilor. Banca Națională
care are banii cei mai mulți ar fi
bine să dea la băncile mai mici din
țară, bani cu cămăte ușoare, ca să
nu să simtă lipsă de bani, iar că-
mătarii să nu speculeze pe locui-
torii țării. Bani de hârtie are tipă-
riți țara 21 mli de miliarde, și sunt
prea puțin, având preț scăzut.

„Ateneu Popular — la Or-
știe”, s'a înființat la 10 April. Con-
stituirea s'a făcut după un program
frumos chibzuit, vorbind mai mulți
frantzși ai Fabricii de fer și ai co-
munei Căgăr, iar printre vorbitorii
lor corul „Lira” a cântat felurite
cântări plăcute. (În numărul viitor
dare de samă mai pe larg).

Galbeni de aur noi în preț
de 20 milioane s'au bătut în Anglia
din cele 90 milioane aur pe care l
are țara acolo, încă de nalte de
războiu. Mai avem aur în Rusia
și Germania.

În fiecare an se scoate apol aur
din munții noștri cam vre-o 1500
kg., în preț de 20 milioane Lei. Un
kgram de aur costă 125 de mli Lei.

„Studentii Universitari Hu-
nedoreni” s'au întrunit la 25 April
la sfat și au hotărât constituirea
„Uniunii Cercurilor Studențești din
Județul Hunedoarei”, contopind sin-
guraticele Cercuri studențești din
județ în această „Uniune”, — cu
cele mai frumoase ființe de muncă
în popor. În numărul viitor publi-
căm înștiințarea pe care Uniunea
o face despre întemeierea sa.

Un învățat român a socotit,
că în anul 2000 vor fi 48 de mili-
oane de români, — după-ce țara
sporește la an cu câte 300 mli lo-
cutorii, care și ei își vor da spo-
rul lor.

— Ceiți rubrica „De toate”
din „Foala Interesantă”, unde tre-
cem știri felurite din toată lumea,
pe cari nu le-am putut cuprinde
printre „Noutățile” numărului de
de față.

Și zărele germano evreești
din Bucovina injură Guvernul,
că a împedecat pe evrei, la numă-
rarea locuitorilor, a se scrie „Ger-
mani”. Nu le place să se mărturi-
sească de ceea se sunt, ci să îm-
brace piele de oale străină. Așa l
căpușă, numai înfiptă în pielea al-
tula îl place să trăiască. Dar tu,
bunule econom, ce faci cu căpușă
când o vezi înfiptă în pielea vitei
tale scumpe? N'o smulgi și o calci
sub picior?

Noua lege a timbrului, dela
1 Mai pe orice cerere către dere-
gătorii țării, se va pune 8 Lei în
loc de 1—2 Lei, ca până acum.

Este adevărat că țara, incunjarată
de toate părțile de dușmani, are
lipsă de bani mulți pentru a și
îngriji armata și celelalte nevoi de
stat. Totuși credem că dările sunt
prea-prea. A pune 8 Lei pe orice
cerere — e greu de tot.

Holera (colera) a început iară
să bătue în Indii. Și când se des-
lănțue pe acolo, e grozavă. Potoape
oamenii ieșă. Până-acum în partea
de țară zisă Bengalia au fost 16.000
de morți de holeră.

Dela Direcțiunea școlii de
Arte și Meserii din Orăștie. Se
aduce la cunoștința onoratului pub-
lic, că Școala execută cu maestri
speciali și cu elevii săi, ori-ce fel
de lucrări de zidărie și construc-
țiuni de case și biserici, precum și
reparațiuni, cu prețurile cele mai
reduse.

Pentru planuri și devize, blou-
rile Școlii sunt deschise în fiecare zi.

Celor ce tușesc
Celor ce au flegmă
Celor slabi la plămâni
le aduce alinare, vindecare,
poftă de mâncare și putere
leacul



SIROMALT

care e prescri-
ca tămăduitor
de cei dintâi
Doctori din
lume.

Se capătă în
toate farmaciile
(apotecile). Ce-
reți „Cărticica
cu îndrumări
pentru cei cu
plămâni slabi”
dela

Laboratorul

„G. E. A.” - Krayner
(954) Timișoara, Nr. 36. s-s

Sfârșit groaznic a avut un
biet muncitor, Iosif David, în ziua
de 16 April, la Fabrica de bere
din Turda. El tăia lemne cu fere-
străul circular (rotund, învârtit de
mașină). Odată, poate fiind pus în
dîșii lui un lemn prea gros sau
noduros, circularul (pânza rotundă
a ferestrăului) a pleznit în două, și
cum se învârte cu repeziune ur-
riașă, o jumătate de pânză de fer
a fost zvârlită ca din pușcă, și
zburând înainte, a tăiat gâtul nefer-
ricitului tăietor ca cu briciul, fă-
cându-l să-l cadă trupul de-o parte,
capul de alta... Era om de 60 ani.

Vestiful hoț Terente, după 2
ani de zile, iarăși este spalma lă-
cutorilor de prin satele Brăilei. Îl
place pe acolo, fiindcă cunoaște
locurile pe unde să se ascundă.
A eșit la iveală tocmai de ziua In-
vierii. Spalma oamenilor de pe acolo
e foarte mare. Mai ales locuitorii
din satul lui, Carcalla, sat de păs-
cari pe Dunăre, îl urăsc de moarte.
Au cerut cu toții voe dela prefec-
tură să poarte armă. Prefectul le-a
dat-o și pe deasupra le-a adus și
mulțumiri pentru binele ce-l fac
țării de-a o scăpa țara de-un tâl-
har foarte cutezător.

În noaptea Invierii a furat dela
preoteasa satului 16 mli Lei pe
când preotul era în biserică. Dela
primar a cerut arme și mâncare.
I a dat mâncare, dar arme nu.

S'a pus premiul mare pe capul lui.

Taturor canoscușilor, cari
prin scrisori, prin graiu viu,
sau prin prezența lor, au par-
ticipat la înmormântarea mult
iubitului nostru soț și tată

Dr. Ioan Popu

Med. loc.-colonel în retragere

educându-ne prin aceasta o
mângăiere sufletească în ma-
rea noastră dăruire, — și pe
această cale le exprimăm sin-
cere mulțumiri.

Jaln'ca familie: Dr. Popu.

FARMACIA VLAD, ORĂȘTIE,

LĂNGĂ LICEUL „AUREL VLAICU”

atrage luarea aminte on. public din loc și jur, că este
înzestrată cu toate solurile de medicamente (leacuri) și

preparatele cele mai nouă și renumite!

precum și cu tot solul de pansamente, parfume-
merie, săpunuri fine, articoli de gumă, etc.

Prețurile cele mai moderate.

(1042) 4—10.

| Prețul banilor: | Lei |
|-----------------------------------|-------|
| Un dollar american | 165.— |
| Un franc francezesc | 6.50 |
| Un dinar sârbesc | 2.40 |
| Un franc elvețian | 32.50 |
| O coroană cehoslovacă | 4.90 |
| O liră englezească | 805.— |
| Un franc belgian | 22.50 |
| O marcă germană aur | 42.— |
| Un pengő unguresc | 29.50 |
| O coroană aur austriacă | 24.— |
| O drahmă grecească | 2.40 |
| O levă bulgară | 1.— |
| O liră turească | 85.— |
| O liră italiană | 8.40 |

Calfă de jocar

găsește aplicare îndată la subscrisul. Condiție stabilă.

Nicolae Buta

(1073) 1—2 m. jocar, Hunedoara.

Judecătoria oculului Geogiu secția cf.

Nr. 20/1927 cf.

Extract din publicațiune de licitație.

In cererea de executare făcută de următorul Toader Antonie contra următorilor văd. Stanca Boca măr. Stănilă Ion.

Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Balșa circumscripția judecătorei ocolului Geogiu, cuprinse în cf. a comunei Balșa, cf. 192, 1436, 1437, 1438.

Nr. ord. A + 1 Nr. top. 476|2 arător Dealul Potului cu 1332 st. 1/2 prețul strigării Lei 666. Nr. ord. A + 2 Nr. top. 738|2 fânea Dealul Potului cu 110 st. 1/2 prețul strigării Lei 100. Nr. ord. A + 3 Nr. top. 761|2 fânea Dealul Potului cu 624 st. 1/2 prețul strigării Lei 200. Nr. ord. A + 7 Nr. top. 1609 arător Burtuca cu 1485 st. 1/2 prețul strig. Lei 666. Nr. ord. A + 8 Nr. top. 1612|1 arător, Burtuca cu 380 st. 1/2 prețul strigării Lei 167. Nr. ord. A + 9 Nr. top. 1612|2 arător Burtuca cu 270 st. 1/2 prețul strig. 133. Nr. ord. A + 10 Nr. top. 1640 fânea Burtuca 1 jug. 220 st. 1/2 prețul strigării Lei 666. Nr. ord. A + 11 Nr. top. 1653|1 arător, Burtuca 106 st. 1/2 prețul strigării 33 Lei. Nr. ord. A + 12 Nr. top. 1661|1 arător, Burtuca 335 st. 1/2 prețul strigării 100 Lei. Nr. ord. A + 13 Nr. top. 1883 arător, Burtuca cu 400 st. 1/2 prețul strigării 133 Lei. Nr. ord. A + 14 Nr. top. 1976 arător, Burtuca cu 1375 st. 1/2 prețul strigării 500 Lei. Nr. ord. A + 15 Nr. top. 2506|1 fânea Fața Breș 183 st. 1/2, Nr. ord. A + 15 Nr. top. 2507|1 fânea, Fața Breș 806 st. 1/2, Nr. ord. A + 15 Nr. top. 2508|1 arător Fața Breș 90 st. 1/2 prețul strigării 333 Lei. Nr. ord. A + 17 Nr. top. 2974|3 arător, Galbina 64 st. 1/2, Nr. ord. A + 17 Nr. top. 2975|3 arător, Galbina cu 64 st. 1/2 Nr. ord. A + 17 Nr. top. 2976|3 fânea, Galbina 84 st. 1/2, Nr. ord. A + 17 Nr. top. 2977|3 fânea, Galbina 84 st. 1/2 prețul de strigare 100 Lei. Nr. ord. A + 18 Nr. top. 3139|1 arător, Galbina 1 jug 220 st. 1/2 prețul strig. 666 Lei. Nr. ord. A + 20 Nr. top. 3.09 arător, Galbina cu 1065 st. 1/2 prețul strigării 666 Lei. Nr. ord. A + 24 Nr. top. 3506 arător, Podu hălăstăului 525 st. 1/2 prețul strigării 333 Lei. Nr. ord. A + 25 Nr. top. 4577|1 arător la Muncel cu 339 st. 1/2 prețul strigării 266 L. i. Nr. ord. A + 26 Nr. top. 4814|1 arător, la Muncel cu 497 st. 1/2 prețul strig. 166 Lei. Nr. ord. A + 27 Nr. top. 4815 arător, la Muncel cu 995 st. 1/2 prețul strig. 166 Lei. Nr. ord. A + 1 Nr. top. 935 arător, Cirișel

furnicarea cu 1250 st. 1/2 prețul strig 333 Lei. Nr. ord. A + 2 Nr. top. 1448 arător, Mogășa cu 253 st. 1/2 prețul strig. 100 Lei. Nr. ord. A + 3 Nr. top. 3239 arător, Galbina cu 260 st. 1/2 prețul strig 100 Lei. Nr. ord. A + 4 Nr. top. 3253|1 pășune Galbina cu 1 jug. 191 st. 1/2, Nr. ord. A + 4 Nr. top. 3254|1 arător, Galbina cu 101 st. 1/2 prețul strigării 666 Lei. Nr. ord. A + 1 Nr. top. 1448|3 arător, Mogășa cu 253 st. 1/2 prețul strigării 9 Lei. Nr. ord. A + 2 Nr. top. 1481|2 arător Mogășa cu 944 st. 1/2 prețul strigării 36 Lei. Nr. ord. A + 1 Nr. top. 2974|2 arător Galbina cu 63 st. 1/2, Nr. ord. A + 1 Nr. top. 2975|2 arător, Galbina cu 63 st. 1/2, Nr. ord. A + 1 Nr. top. 2976|2 fânea, Galbina cu 83 st. 1/2, Nr. ord. A + 1 Nr. top. 2977|2 fânea Galbina cu 83 st. 1/2 prețul strigării 42 Lei.

Licitațiunea se va ține în ziua de 10 Iunie 1927 ora 10 la casa comunei Balșa.

Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vindute pe un preț mai mic decât două treimi din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză socotite după cursul fixat în § 42 legea LX, 1881, sau să predea aceluiaș delegat chitanța constatând depunerea judecătorește prealabilă, a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§. 147, 150, 170 legea LX, 1881; § 21 legea XL, 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare, este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la același parte procentuală a prețului ce a oferit. (§. 25, XLI, 1908. Geogiu, la 29 Martie 1927.

Indiscifrabil,
aj. judecător.

(1072) 1—1



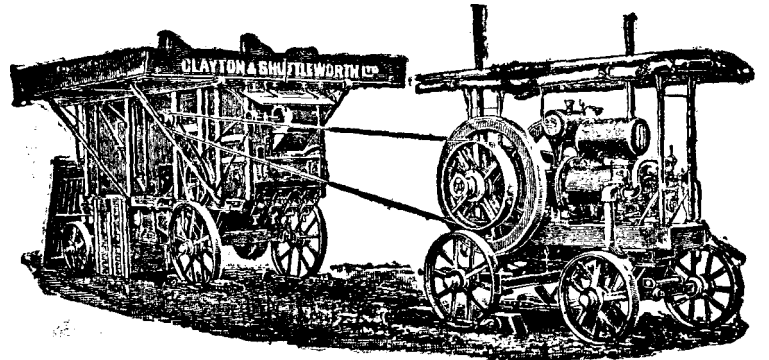
Strada Lunel 4. — Fondat 1872.
Turnătoria de clopote cea mai mare în țară.
(1041) 2—10.

Casă de vânzare

Trei camere frumoase (2 către stradă), verandă, bucătărie, cămară, pivniță, bucătăria de vară separată, șepron de lemne și coteț, ambele acoperite cu țigă. — 2 curți îngrădite, 1 grădină cu pomi, la curtea întâia cu apă foarte bună de beut. Informații la: (1058) 3—3

Friedrich VELTZER
Orăștie, Str. Nicolae Iorga 12.

CAROL F. JIKELI Alba-Iulia și Sibiu.



(999)

6—10

Reprezentanța vestitei fabrici: Hofherr-Schranz, Clayton-Schuttleworth din Viena.
Livrează toate articolele agricole și mai ales motoare cu mașini de treerat, în diferite mărimi.

Prețurile și condițiile se dau la cerere!

Cel mai bine asortat depozit de
CRUCI ȘI MONUMENTE
petri negre de granit de Suedia, marmoră albă și albastră, precum și alte soiuri de petri, cu prețuri scăzute.
Calea
Simion Ștef, m. pietrar Orăștie, Mih. Viteazu.
(935) 9—10

Nr. G. 461—1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul delegat judecătoresc prin aceasta public, că în baza deciziei Nr. G. 461—1927 a judecătorei rurale Geogiu, în favorul următorului Bucur Nicolae Iul Constantin repr. prin adv. Dr. I. Balogh, pentru încasarea creanței de 3600 Lei capital și acces., se fixează termen de licitație pe ziua de 11 Mai 1927, orele 11 a. m., la fața locului în Ceru Băcîniș, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 10 oi, 10 saci de cocuruz cuit, 2 vaci și 1 vițauș, în valoare de 15 000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Geogiu, la 20 Aprilie 1927.

Samoil Weinberger,
delegat judecătoresc.

(1071) 1—1

De vânzare:

o Mașină de treerat de 4 P. H., în stare bună, la:

Karol Kövér
Băcîniș, p. Sibot.

(1067) 2—3

De vânzare:

3 jugăre și jum. fânea în holarul comunei Orăștioara-de-Jos — în luncă; la Sibiușel — în mijlocul băii — o casă coperită cu țigă și cu grădină mare.

Ioan Melitska, Orăștie.

2—3
1069

Casă de vânzare.

Vind din cauza mutării casa No. 9 din Str. G. Coșbuc (a Morii), stând din 6 odăi, 3 bucătării, bucătărie de vară cu cămară, și grădină, și loc de zidit spre stradă. Locuința se poate lua în folosința de la 1 sau 15 Mai.

Informații la proprietar în casă sau la Moara orașului în Sebaș (Alba).

1064 3—3

O moară de apă

pe Strei, cu 1 piatră, e urgent de vânzare, pentru cauze familiare, în comuna Galști u. p. Pui (j. Huned). Informații la:

Matel Stöckel,
în gara Pui (j. Huned).

(1068) 2—3

Mașini de fabricat țigă, — de vânzare.

Subscrisul vind mașinile mele de fabricat țigă de ciment în horș și anume:

Două garnituri complete, având 1600 forme; o mașină pentru scocuri (vălao) pentru vârfurile coperișului și colțuri, — și tot ce se recere la fabricare.

Mașinile se pot vedea la subscrisul:

FABRICA DE ȚIGLE DE CIMENT I. HERTĂ,
Orăștie, Str. Cogălniceanu (Prundului) 29.
(1054) 4—4

Beția

Cine vooeste a scăpa de patima aceasta uricioasă, să întrebuințeze „**Antibetium Vértés**”, scutit legal, preparat de mult încercat, care desguștă beșivul de beuturi spirituoase. Fiind fără gust, se poate de pățimașului fără știrea sa. Mii și mii de scrisori de recunoștință. 2 flacoane 360 lei prin ramburs.

— Spese postale și ambalaj în regie proprie. —
Farmacia la „VULTURUL ALB” Nr. 33, Lugoj, Banat.

Boala de STOMAC

de tot felul ca: lipsa de apetit, mistuirea grea, catarul de stomac, acreala, greața și vomarea, sgărți de stomac și peste toate greutățile și slăbiciunile stomacului, se înalătură prin

Esența de STOMAC „Vértés”
4 sticle 540 Lei prin ramburs.

1045 6